

Lausunto. VN/8365/2021 Luonnos fossiilisesta öljylämmityksestä luopumisen toimenpideohjelmaksi, ympäristöministeriö 31.5.2021.

Markku Ollikainen, Peter Lund & Jyri Seppälä, Ilmastopaneelin sihteeristöstä Sally Weaver

Ilmastopaneelin yleisnäkemykset

Toimenpideohjelma tavoitteena on luopua kokonaan fossiilisen öljyn käytöstä, mikä on kiitettävää. Aikaskaala vastaa hallituksen linjauksia: valtion rakennuksissa (pl. puolustusvoimat) öljylämmityksestä luovutaan 2024 mennessä ja asuintaloissa 2030 luvun alkuun mennessä. Toimenpideohjelma kattaa myös työkoneet ja viljankuivaukseen käytetyn öljyn, joihin liittyy paljon vähennyspotentiaalia. Tarkistusvuodet 2025 ja 2028 toimivat hyvin välietappeina matkalla kokonaistavoitteen saavuttamiseen.

Viime vuosina vuosittain vajaa 4000 pientaloa on vaihtanut pois öljylämmityksestä pois. Toimenpideohjelman edellyttämä vähennystahdin tulee olla kolminkertainen, jotta saadaan loput 133 000 pientaloa pois öljylämmityksestä. Suomen Peruskorjausstrategian perusteella 2040-luvulla olisi vielä muutamia satoja omakotitaloja ja ei-asuinrakennuksia fossiilisten varassa. Sanottu osoittaa, että toimenpideohjelma on todella tarpeen, jotta lämmitys saadaan irti polttoöljystä.

Ohjelma on kattavasti valmisteltu kokonaisuus, jossa huomioitu hyvin tietopohjan rajoitteet. Kustannuksia on arvioitu realistisesti huomioiden transaktiokustannukset sekä myös vaikutukset eri tuloluokissa. Vaikutuksia olisi voinut arvioida vielä tarkemmin tuloluokittain, jotta tunnistetaan haavoittuvassa asemassa olevat. Rahoitusinstrumenttien osalta toimenpide-ehdotukset erittäin kannatettavia, sillä kotitaloustasolla on kyse suuresta summasta rahaa.

Ilmastopaneeli katsoo, että ohjelma hyvin laadittu ja sen ehdotukset ovat perusteltuja.

Yksityiskohtaiset kommentit

Yllä sanotun lisäksi *ilmastopaneeli haluaa korostaa erikseen kahta seikkaa: energiatehokkuuden tärkeyttä ja kuluttajien valinnan helpottamista.*

Pääosa Suomen öljylämmitteisistä taloista on rakennettu 50-70-luvuilla ja niiden lämpötalous on heikko. Kun öljykattila nyt korvataan päästöttömällä vaihtoehdolla, olisi samalla järkevää kannustaa omistajia tekemään lämpötaloudellisia parannuksia, kuten lisäeristyksen tekeminen, tiiviimpien ikkunoiden tai patteritermostaattien asentamista. Tällaiset toimet laskisivat lämmön tarvetta ja samalla sähköenergian tarvetta. Energiatehokkuutta korostetaan tällä hetkellä liian vähän korjausrakentamisessa. ARAn energia-avustuksessa energiatehokkuus on olennainen osa, mutta energiatehokkuusparannusten soisi olevan olennainen osa myös energiatuissa yrityksille ja yhteisöille sekä kuntien ja pientalojen avustuksissa. Julkisissa hankinnoissa olisi energiaratkaisuja etsittäessä tehtävä perusteellinen energiatehokkuusparannusten kartoitus.

Kuluttajille suunnattavaa viestitään öljylämmityksen kustannustehokkaista vähähiilistä lämmitystavoista on syytä lisätä ja tuoda kuluttajien ulottuville vaivattomasti laskureita, jolla saataisiin näkyviin investoinnin ja käytön kustannukset sekä tehtyä karkeasti vertailua vaihtoehtojen kesken